

ABONAMENTUL.

Pentru Monarhie:
Pe an 28 cor. $\frac{1}{2}$ an
14 cor. $\frac{1}{4}$ 7 cor.
Un număr 30 fileri.
□ □

Pentru străinătate:
Pe un an 32 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 16 cor. $\frac{1}{4}$ an
8 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 84 fil., a doua
oară 72 fil., a treia
oară 60 fil.

□ □

Tot ce privește foaia
să se adreseze la Re-
dacțiunea și Admini-
strațiunea „Unirii”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Mercurea și Sâmbăta.

Școlile dela graniță.

Dispozițiile luate de guvern față de școlile românești dela graniță au creat situații paradoxice atât pentru biserică ca susținător, cât și pentru guvern,

Situația este astăzi astfel. Guvernul are învățătorii, biserica edificiile și recvizitele școlari. Școală însă nu are nici guvernul, nici biserica și deocamdată poporul nu știe, unde și cum se va face instrucția de aici încolo.

Conferența episcopescă dela Oradea-mare a adus importanța hotărâre, că nu cedăm școlile și nu abdicem de dreptul de a ne susține școlile existente și a ne crea școli nouă acolo, unde trebuința cere. Dreptul acesta ni-l asigură legea, care nu e nici abrogată nici modificată, ba nici chiar ordinațiunile ministeriale mai nouă nu se ating de ea.

Nu avem nici un motiv să dubităm, că guvernul la urma urmelor tot va reveni asupra acestei chestii și o va rezolvi amăsurat spiritului dreptății, respectând întru toate drepturile noastre bazate în legile vigente ale țării.

Situația în Austria.

Programul ministrului-prezident Baronul Husarek de-a împacă toate naționalitățile din Austria prin inaugurarea autonomiei naționale pentru fiecare, nu are perspectiva unei reușite. Germanii din Austria țin morțiș la asigurarea supremației lor pe întreg teritoriul austriac, cehii stau pe baza statului independent ceh, ingoslavii pe baza statului independent sudslav, iar polonii cer alipirea Galiciiei la statul polon. Dintre slavii mai unitari sunt cehii, cari nici nu mai răspund la invitațiile prim-ministrului Husarek de-a căuta încheierea unui acord pe baza autonomiei naționale, ci să mărginesc a perde vremea cu discuții de drept public și a face imposibilă orice guvernare parlamentară în Austria. Programul cehilor radicali a fost mai pe urmă acceptat și de social-democrați. Ba zilele aceste a avut preoțimea cehă o mare întrunire în Praga, unde a luat hotărârea, că aderează cu toții la programul lui Kramarc, Stanek.

Mare senzație a făcut zilele aceste și circularul mitropolitului din Laibach, în care declară, că înființarea statului sudslav este o pretensiune justă a sudslavilor. Pressa germană din Viena cere retorsiuni împotriva arhiepiscopului și învinuște guvernul, că nu a oprit răspândirea circularului.

Mișcările naționalităților din Austria guvernul maghiar le urmărește cu cea mai mare atențiune. Pressa din Budapesta pretinde, că guvernul să intervină, deoarece o schimbare a constituției austriece invoală în sine încetarea dualismului. Pressa independentă însă cere, ca Ungaria în fața evenimentelor din Austria să caute a-se pregăti pentru o totală desfacere de către Austria, a-se aranja ca stat independent, legat de cealaltă parte a Monarhiei numai prin uniunea personală.

Un epilog.

— În chestia cu „așteptarea mirelui”. —

Pe urma lămuririlor date din parte-mi în Nr. 48 al »Unirii«, mi-se pare foarte oșios a mai reveni asupra chestiunii cu »așteptarea mirelui«, sulevată de nou în Nr. 53 al acestui organ, — fiindcă am convingerea, că nu mai interesează pe nime. Și dacă totuș țin se mai adaug aceste câteva șire, o fac singur din considerare față de păr. Popa: ne sibi sapiens videatur, cum ar putea deduce din tăcerea mea, care astfel ar putea să-i strice.

În scrisul său mai nou și cevaș mai puțin răsboinic, păr. P. recunoaște însuș, că cele cuprinse în răspunsul meu mai sus pomenit referitor la meritul chestiunii îl mulțumesc pe deplin, dar crede, că între celea ce se spun în revistă și între reasumarea lor din »Unirea« poate fixa o anumită contradicție, și încă foarte aparentă. Încearcă chiar să mă pună pe două coloane, pentruca astfel argumentul ce crede, că poate aduce în sprijinul noii sale teze, să-l facă a fi cu atât mai hotărâtor.

Se înșală însă amar, fără a putea duce în rătăcire și pe alții. Cele ce am scris în »Unirea« acopere după înțeles pe deplin cele cuprinse în articolul meu din »Cultura Creștină«. Sunt perfect aceleși idei, redată în două variații din simplul motiv, că nu am voit să mă copieze literal. Dovedirea acestui lucru ar însemna să mai transcriu odată ambele mele articole, ce nu pot face din considerare față de cititori, și de aceea sunt silit să las aprecierea diferendului nostru în sarcina celor, cari au citit ambele mele articole. Am anume convingerea, că pe urma unui plebiscit ce s'ar face în această cauză păr. P. ar rămâne singur cu părerea Dsale, înțelegând pe urmă și Sfinția Sa vechiul adevăr filozofic, că »quidquid recipitur, recipitur per modum recipientis«, sau cu alte cuvinte, că pentru a se găsi din partea cuiva contradicție între două texte variate puțin după formă, nu e

tocmai necesar, ca această contradicție aievea să și existe între ele. Mai pot fi și alte motive.

Și acesta e cazul nostru.

Celelalte lucruri atinse de p. r. P. nu mai privesc meritul chestiunii și pe deasupra sunt atât de puerile, încât dându-le cineva atențiune serioasă, ușor ajunge ridicol! De aceea lacheiu și eu.

Dr. Alexandru Rusu.

Un articol al contelei Czerniș.

Fostul ministru de externe contele Ottocar Czernin, publică un senzațional articol în »Neue Freie Presse«, în care militează pentru ideea, ca delegațiunile austro-ungare să fie convocate și ca ele să ia inițiativa tratativelor de pace.

În anul trecut — scrie el — domină ideea unei păci prin biruință, mai ales în Germania, și mulți factori dătători de ton nu voiau să audă de pace cu compromisuri.

De atunci a trecut însă un an sângeros și plin de chinuri și mai multe indicii ne dau a înțelege, că se pregătește schimbare în vederile factorilor conducători ai puterilor centrale.

Dacă înaintăm noi, vorbim despre pace aspră, dacă câștigă teren ententa, resping orice pace cu compromisuri. Pentru moment trăiesc în beția învingerii, dar desamăgirea e așa de sigură, ca apusul soarelui, seara.

După cum e considerată Germania în Anglia, e un nou-sens; majoritatea copleșitoare a poporului german, în frunte cu împăratul, dorește într'adevăr pacea cinstită și durabilă și nu se gădește, ca pacea să o folosească pentru a-și lua respiriu pentru un nou războiu.

E o mică fracțiune numai în Germania, care are alte idei; aceasta respinge orice pace prin înțelegere și compromisuri.

Scrisoare din Gherla.

La mănăstire. — Bibliotecă populară-creștină. — Fondul deficienților și viduo-orfanal. — Alimentația institutelor. — Paraclisul.

27 Aug.

Suntem în ziua Înainte praznuirii Adormirii P. S. Născătoare de Dumnezeu. La Cluj lume multă de oameni urcă în trenul ce pleacă spre Gherla. O doamnă de vârstă mijlocie, în sala de așteptare cl. II. își desfășoară geamantanul. Între altele multe răsar și două prescuri frumoase. Îți spune, că merge la Nicula. E văduvă și a avut doi copii, o fetiță, care a terminat gimnaziul și apoi a murit — și un băiat, care luptă acum colo către Italia.

La Gherla apoi se întinde un șireag întreg de femei, cu desagi încărcate de prescuri, cu gândul către Italia și către alte băi de sânge. Merg toate la Nicula și pe fețele tuturor citești aceeași credință nestrămutată:

... nu se poate,
»Făcătoarea de minuni să nu mi-l scape!...«

Episcopul tocmai isprăvise cu ședința consistorială și te primește cu cunoscutele afabilitate. Îți vorbește despre o bibliotecă

populară-creștină ce va porni-o în timpul cel mai apropiat. Când și-o spune asta episcopul Gherlei — poți să ieși lucrul ca fapt împlinit. A și desbătut chestia cu tipograful și acum, e o chestie de timp foarte scurt până când ne va surprinde cu broșura primă.

Chestia edării sf. Scripturi încăl preocupă în mare măsură și se interesează despre studiul în care se află această chestie la Blaj. Îți povestește despre importanța sf. Scripturi, despre avântul cel va lua viața religioasă a poporului nostru după apariția ediției populare a Bibliei și despre ușurința ce ne-o va aduce în combaterea sectelor ce încep a se încuibă între credincioșii noștri.

Marea problemă, a cărei rezolvare și-a impus-o Il. Sa e însă cea a fondului deficienților și viduo-orfanal. E problema cea mai arzătoare și o studiază El însuși, cercând să-i afle soluția cea mai potrivită. Aceasta ar fi după părerea Il. Sale concentrarea tuturor fondurilor deficienților și viduo-orfanale din toate diecezele într'un singur mare fond al întregii provincii mitropolitane de Alba-Iulia și Făgăraș, — așa cum au și reformații fondul lor regnicolar de penziune. Firește, acesta e un cântec al viitorului mai depărtat. Deocamdată e vorba de unificarea și concentrarea într'un singur fond diecezan a diferitelor fonduri viduo-orfanale de pe teritoriul diecezei. — Cheia după care se va face această concentrare s'a aflat, lucrările pregătitoare decurg din greu, așa încât nu peste mult se va putea convoca consistorul plenar, ori sinodul diecezan, care să lecuiească pe deplin această rană deschisă a diecezei de Gherla.

De colecta ce a deschis-o pe ziua Adormirii P. S. N. de Dumnezeu în favorul văduvelor și orfanilor Il. Sa leagă mari speranțe.

FOIȚA.

O floare pe un mormânt.

— Memoriei iubitului meu coleg Toma Breazu. —

E mult de atunci. 10 ani bob numărați, apasă cu toată greutatea lor în cumpăna vremii. Era băiat mititel, îmbrăcat în straie albe, cu trupșorul fraged, prins într'un șerpărel, tivit jur împrejur cu nasturi de aramă. Așa l-am văzut la înscrierea noastră în gimnaziu. Dar proporționat vrăstii și progresului prin școli, vestmintele încă îi variau. La început o vestă neagră, apoi un căput scurt de iarnă cu prem de iepure, și în sfârșit pantalonii creiți după moda de atunci.

Astfel se prezintă în clăsiile superioare băiatul modest de odinioară, sficios ca o fată, dar plin de inteligență. Ochii lui cumiți, catifelati cu o nuanță de seninătate, câștigară în curând simpatia tuturor. Mi-a fost cel mai bun, mai intim prieten. Eram ca doi frați. Modestia ce-l caracteriză sficiunea lui copilărească, îl menținut câțva timp la o distanță oarecare, dar bunătatea lui era așa de evidentă, nobleța inimii lui atât de pronunțată. Gata pentru orice serviciu și ca respătă mulțumirea deplină subiectivă, că a putut ajuta. L-am cunoscut mai bine și mai

mult, ca oricare altul. Mi-a destăinuit multe, multe, în serile lungi de iarnă, în strimțul celor 4 păreți umili, ai căscioarei acoperite cu pânză câtrănită de sub »Hurubi«. Ciasuri întregi stam postați în jurul cuptorului, contemplativi, fascinați de muzica ritmică, ce se desprindea de vălvătaia focului. Și pe măsură ce ne încălziam, ni-se încălzia inimile, și numai acum urmau a-se țese, a-se depăna în conversații lungi planurile noastre pentru viitor. Acum apărea el în coloarea reală a sufletului său bun și nefățărît. Într'un an ne-a părăsit, a mers la școli străine, și aici află el oportun de ași plantă sămânța ideilor sale mărețe aici în mediu străin însetat după ceva, de ce el dispunea. Calvarul a urmat dela sine și cu o resemnare plină de seninătate îl suportă până în sfârșit el Nicu Dumbrăveanu, cu aerul unui om prea mulțumit de lauri unei izbinde neașteptate. S'a reîntors iar la noi în mijlocul nostru. Atmosfera orașelor mari îl schimbă mult, îl făcu mai comunicativ, dar tăria sufletului îi rămase neschimbată, doar inteligența-i scăpă cu mai mult avânt din ochi.

Din patru părți ale zării, coloane de nori negri, amenințători se ridică purtați de vânturi. Plesne de foc îi spintecă în mii de bucăți și furtuna se desfășură cu toată furia. La glasul sfânt de chemare al țării,

pe care o iubea atât de mult, răspunde și sufletul lui senin. Din momentul asontării câteva cute i-se prind pe frunte la îmbinarea sprincenelor, exprimând par'că o îngrijorare adâncă, neînțeleasă. În după amiaza zilei aceleia de Maiu, când aveam se ne despărțim, simțeam un gol, o tristetă, ce tot mai adânc mi-se coboră în suflet, părea o sfidare, o contrastare atât de bruscă, a bogăției, de miros, căldură și lumină ce-o împrăștia firea cu mâna largă. A fost o despărțire duioasă..

L-am urmărit cu interes în viața de militar. Corespondam în continu, comunicând unul altuia impresiile noi câștigate, reîmprespătând cunoștințe vechi, timpuri mai bune. Ulterior mi-a scris din Alpi. În celea câteva șire era turnată toată senzibilitatea sufletului său impresionist. Frumsețile pitești și pline de poezie ale plesurilor Alpi îl fascinasă atât de mult, încât își uită pentru un timp și de greul vieții. În ceața depărtării, în atmosfera lugubră, mirositoare a pulvere de pușcă vedeam acelaș suflet bun, sincer nemesteguit. Destoinicia lui să tăvederă și la miliție, avanjează repede, e decorat și ea sublocotenent ia parte în curățirea Bucovinei de dușman. Ursitoarele crude rump însă firul vieții sale. Un plumb tiran înfierbântat se rătăcește petolindu-și setea în sângele său tineresc. Azi își doarme

— Suma ce se va adună o vom împărți — spune Il. Sa — între văduvele și orfanii de preot ai diecezei. Va fi un ajutor modest, — e adevărat — dar va lecui și acesta o rană... Iar acele preotese văduve, cari sunt în stare materială bună, înfloritoare, — desigur nu vor reflecta la acest ajutor ocazional...

*

În anii trecuți Institutele de învățământ din Gherla au fost provăzute cu pâinea trebuincioasă din partea autorităților civile orășanești. Astfel apoi adeseori s'a întâmplat inconvenientul, că pâinea n'a putut să sosească la timp și atunci... se mânca prânzul și fără pâine. Așa la Seminar, la Internatul de fete și la cel preparandial.

Pentru a se evita pe viitor astfel de inconveniente, episcopul a numit un vice-rector, a cărui chemare principală va fi să câștige cerealele necesare pentru provederea cu pâine a tuturor institutelor. Episcopul a și făcut pașii necesari la locurile competente pentru câștigarea concesiunii și astfel alimentarea institutelor din Gherla în anul ce vine nu va mai suferi nici o scădere.

*

Încă regretatul episcop Vasile a rânduit să se cânte în toată dieceza Paraclisul maicii Domnului, în tot postul Adormirii P. S. Născătoare de Dumnezeu. Această rânduială a menținut-o și actualul episcop, precum a menținut și toate celelalte inovații ale marelui său înaintaș. La biserica parohială-catedrală tocmai se cântă paraclisul, oficiat de părintele protopop Dr. Bujor. În tinda femeilor o mulțime de femei evlavioase, parte în picioare, parte în genunchi, iar din naie câțiva bărbai. De-odată își face apariția episcopul, femeile

somnul de veci în munții Bucovinei, adumbrit de falnici brazi, ce greoi își scutură crengile înțepenite, și într'un freamăt neînțeles, se șoptesc. Ce pare tânguirea unei tinerețe îngropate. Acolo dormi tu, amice drag, somnul lin, în liniștea de mormânt fiindu-ți codrul aproape, iar undeva departe pe Târnave, o ființă sfârșită cu ochii stinși va înmăia în lacrimi fierbinți fuiorul de tors, în serile mohorâte și triste, ascultând vâlvătaia vreascurilor de pe vatră. E dulcea ta mamă cu sufletul îngropat în mormântul durerii nesfârșite:

Te-astept și nu mai vii... Mi-e inima secată.
O vino, vino, oricât de târziu
În sufletu-mi rănit, iubirea-mi sângerată
Mă tem că va muri ca floarea într'un pustiu...

Ea plânge, plânge, la orice șopot cotă la fereastră, așteaptă cu nerăbdare, dar înădar. Tristețea o învăluie din nou, îi frământă cumplit inima cernită, friptă aproape de dragostea fierbinte de mamă. Ea suspină printre lacrimi, descărcându-și focul jalei în accentele unui becot:

„Copilul meu rămâi cu bine
Derul meu cine-l mai poartă,
Căci iubirea fără tine
E zdrobită și e moartă.”

Te-am iubit, dragă amice, cu dragoste de frate. Cunună pe mormânt nu-ți pot pune din flori naturale, ci îți voiu împleti una din rugăciuni cucernice, atâta numai, adio, nu te voiu uita nicicând.

Victor Lățiu.

se dau respectuoase în lături, iar strana cântă: Pe stăpânul și arhiereul... Apoi se continuă acel duios »Preasfântă Născătoare de Dumnezeu« până la sfârșit. În urmă episcopul sărută icoana Preasfintei și după el ceilalți frați pe rând.

Paraclisul se face în postul Sântă-măriei și în arhidieceză: pe câmpie. Dar și pe airea au început oamenii în acest post să săvârșească această sf. slujbă. Și cine știe, poate cu timpul se va generaliza pretutindeni. Pentru întoarcerea celor duși departe...

Cor.

Un apel al lui Hindenburg. Mareșalul Hindenburg, pentru a risipi multe șvonuri, ce circulau printre soldații germani, a lansat următorul apel către poporul și armata germană:

Stăm în luptă grea cu dușmanii noștri. Dacă numărul mai mare de soldați ar fi hotărât biruință, atunci Germania ar fi fost de mult sfârșită. Însă dușmanul știe, că Germania nu poate fi răpusă prin puterea armelor și că spiritul ce domnește în armata și poporul nostru ne fac neînvinși. De aceea a început acum și lupta împotriva sufletului poporului german. — Vrea să-l otrăvească, ca astfel să pierdem curajul. Acest plan al inamicului nu trebuie luat cu ușurință, căci lupta aceasta împotriva sufletului nostru o duce cu felurite arme. Frontul nostru nu este numai bombardat cu ghiulele de tun, ci și cu fel de fel de manifeste și apeluri. Aeroplanelor inamice aruncă felurite tipărituri spre a otrăvi sufletul soldaților noștri. În Maiu au fost aruncate 84.000 asemenea tipărituri, în Iunie 120.000, în Iulie 300 mii, adică tot mai mult. Pe asemenea căi caută să zdruncine credința poporului nostru în dreptatea cauzei noastre și în biruința finală. Dar inamicul atacă și populația dinapoi frontului, răspândind cele mai sfruntate minciuni. De aci le află cei ce vin acasă în concediu și apoi le duc înapoi pe front. Pe cei fricoși inamicul îi sperie cu vorbe ca: Războiul vostru este zadarnic, America vă va da ultima lovitură, submarinele voastre nu fac parale. Clădim vapoare mai multe decât puteți voi distruge, negoțul vostru este distrus, după războiu nu vă vom da materiale și așa industria voastră se va prăpădi, coloniile nu le mai căpătați înapoi și altele. Așa zice dușmanul. Însă de fapt cum stau lucrurile? La rășărit am silit pe inamici să facă pace și suntem destul de tari să facem și în apus acelaș lucru, cu toate, că sunt și americanii acolo. Însă trebuie să fim tari și uniți. Și credința noastră către aliații noștri vrea să o zdruncine dușmanul. El nu știe ce va să zică credința germană și cuvântul de onoare german, fiindcă el singur jertfește pe aliații săi. De aceea: Popor german și armată germană! Dacă vă cade în mână asemenea otravă sufletească, nu uitați nici o clipă, că vine din mâna dușmanului!

Armată și patrie germană, apărați-vă!
Marele cuartier, 2 Sept. 1918.

Hindenburg, feldmareșal.

Războiul european.

Retragerea trupelor germane, dupăcum anunță ziarul, s'a oprit la liniile numite Hindenburgiane, clădite de germani încă înainte cu 2 ani. Liniile aceste trec peste Lille, Cambrai, St. Quentin la Reims și sunt fortificate cu tot cecece o tehnică modernă militară a putut excugetă. Se așteaptă acum crâncene lupte pe noul front, deoarece generalul Foch vrea să forțeze lupta decisivă încă înainte de sosirea iernei.

Lui Coșbuc.

O mână sfântă, creatoare!
De mi-ai fi dat un simbur divin,
Acum în ceasu'acest solemn
Când șirele mi-le închin
Ar da rodire să'mpletesc
Un cânteo 'nalt împărătesc
În care scrisul să-l slăvesc.

Tu cel mai mare-al nost' poet
Ca luna printre nori eclipsai,
Jos nămolă atâta scris
Spre care raza-ți îndreptai,
Ne-ai învățat ce-i scris și nu-i
Ce-i gândul nost' și-a nimănui;
Erai ursit ca să ne spui!

Și-acum ești dus, pe veoi te-ai dus
În lumea tainiceii lumini
Unde 'n floare vecinicia
L'a Cărei raze te'nșenini.
Iar noi privim eu încordare
La steaua ta căzută'n zare
Ce n'are gând de înturnare.

Cu cât privim cu-atâta ochii
Se'mpretinesc îndepărtării,
Pân'ce se șterge orice chip
Asemeni punctelor visării.
Iar de-odată 'n lacrimați
S'apleacă ochii'ndurerăți
Plâng amândoi, că doar is frați.

Ruștiar. 14 August 1918.

Bionel.

Informațiuni.

Cătră cetitori.

P. T. Abonenții sunt rugați să binevoiască a-și solvi abonamentul.

În deosebi rugăm pe domnii reștanțieri, să facă bine să ne plătească, căci speșele edării foaiei sunt mari și din parte-ne am fost destul de îndulgenți până acum.

Redacția și Administrația
„UNIRII”.

Inscrierile la gimnaziul nostru s'au terminat în 3 Sept. crt. Miercuri s'a oficiat serviciul divin cu invocarea Spiritului sfânt, sub pontificatul Rvs. d. director gimnazial și s'au început prelegerile regulate.

Numărul celor înscriși — ordinari și privațiști — este următorul: cl. I. 99, cl. II. 95, cl. III. 63, cl. IV. 82, cl. V. 80, cl. VI. 73, cl. VII. 53, cl. VIII. 20. *Cu totul 565 elevi.*

Numărul admis de lege este 68 pentru o clasă. Astfel ceilalți vor rămâne privațiști, întrucât nu li-se vor face favoruri speciale din partea direcțiunii supreme.

„Năpasta“, cunoscuta piesă teatrală a lui Caragiale, a fost predată în nemțește la Magdeburg, cu foarte mare succes.

Ordinațiunea despre secvestrarea cucuruzului. În monitorul oficial (»Budapesti Közlöny«) din 14 August n. a apărut ordinațiunea ministerială despre secvestrarea recoltei de cucuruz pentru anul 1918. Pentru trebuințele de casă se lasă tot cvota indicată la secvestrarea grâului adică 15 kg. la muncitorii peste 15 ani, 12 kg. la sub 15, iar pentru ceilalți 10 kg. Cvota aceasta se dă numai în combinație cu cvota asigurată de grâu, orz etc. Terminul pentru provederea cu cucuruz se stabilește cel mult până în 1 Nov. 1919.

La trebuințele economice se asigură cvantul ce e dator al da producătorul servitorilor și angajaților agricoli, preoților, învățătorilor, jitarilor etc. Tot aci vin și muncitorii-zileri, dar numai cu 1/2 kg. de cap pentru o zi, apoi cvantul pentru sămănat și pentru nutrire vitelor.

Pentru îngrășarea unui porc se asignează 6 mm. întru cât nu i-s'a lăsat orz spre scopul acesta.

Plusul, ce-i rămâne, e dator să-l pună la dispoziția societății Haditermény. Întrucât Haditermény nu reflectează la întreg cvantul, producătorul e îndreptățit a vinde din plusul lăsat lui, dar numai la persoane, cari au permisiune de cumpărare și permis dela protopretorele. Terminul pentru vânzarea acestui plus se va satori mai târziu. Vicecomitele are voie să dea permisiuni de cumpărare respective vânzare și înainte de termenul acesta.

Celce are cucuruz ca producție proprie pe teritoriul altei comune sau comitat își poate aduce cvantul trebuitor cu permisiunea prim-pretorelui.

In 15 Septembrie n. se va începe iarăși calcularea normală a timpului. Ceasornicele se vor da cu o oră îndărăt.

† **Virgil Vancea de Buteasa**, practicant la oficiul arhidiecezan, nepot al marelui mitropolit Vancea, a repausat în 11 Sept. a. c. la vârsta de 24 ani în Blaj. Decedatul a fost alumn al institutului »De propaganda fide« din Roma și doctor în filozofie. La izbucnirea războiului cu Italia a fost silit să se reîntoarcă în patrie, fără să-și poată termina studiile teologice. În Blaj a fost aplicat în cancelaria arhidiecezană, ca practicant. A fost un tinăr simpatic și cult, de

care s'au legat mari nădejdi. Moartea sa prematură a stârnit adânci regrete în cercul cunoșcuților și pretinilor săi.

Oficiul arhidiecezan, publică din acest trist prilej următorul necrolog:

†

Oficiul arhidiecezan de Alba-Iulia și Făgăraș, cu adâncă durere aduce la cunoștința tuturor, că

Virgil Vancea de Buteasa,

practicant, alumn al Institut. de Propaganda fide, doctor în filozofie,

după grele suferințe a trecut la cele eterne, în anul al 24-lea al etății, azi Miercuri în 11 Septembrie n. la orele 5 dim. Împărtășit fiind cu ss. Taine.

Serviciul funebral se va ținea Vineri d. a. la orele 3 în biserica catedrală, de unde osemintele se vor așeză spre odihnă veșnică în cimiterul comun din loc.

Dormi în pace iubit coleg!

† **Demetriu Cuteanu**, protopop emerit, a încetat din viață la vârsta patriarhală de 90 ani în Slimnic, lângă Sibiu. Repausatul e poate cel mai de vârstă preot al arhidiecezei. Ca tinăr teolog a făcut parte din oștirea lui Axente, unde a fost tribun. După potolirea luptelor a fost hirotonit și constituit de preot în Săcădate (com. Sibiu), unde a păstorit 53 ani. Mitropolitul Vancea l-a numit viceprotopop al tractului Cichindeal, iar mitropolitul Mihályi, protopop actual și asesor consistorial. I-s'a hărăzit să vadă și acest războiu universal, dar vârsta-i înaintată nu l-a îngăduit să-i ajungă sfârșitul.

Familia a lansat din prilejul morții sale următorul necrolog:

†

Subscriții cu multă durere aducem la cunoștința rudeniilor și cunoșcuților, cumcă preaiubitul nostru tată și moș

Demetriu Cuteanu,

parohul Săcădății și protopopul districtului Cichindeal în penziune, asesor consistorial, membru pe viață al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român« și membru al diferitelor instituțiuni de binefaceri,

a adormit în Domnul Marți în 10 Sept. n. 1918, la 5 ore a. m., în etate de 90 ani și 67 ani ai preoției, împărtășit cu sf. Taine.

Oșmintele scumpului defunct se vor așeză spre odihnă vecinică Mercuri, în 11 Sept. la 3 ore d. a. în cimiterul bisericii gr.-or. române din Slimnic.

Odihnească în pace!

Pompilia Ghișoiu n. Cuteanu, fică. **Ionel Ghișoiu**, **Valeria măr. Constantin Popoviciu**, **Dr. Demetriu Ghișoiu** și **Pompiliu Ghișoiu**, nepoți.

Necrolog. † **Dr. Victor Gael**, avocat, căpitan al reg. nr. 32 de glotași, distins cu Crucea militară cl. III. și »Signum laudis«, a repausat în Domnul în 9 Aug. 1918 în etate de 38 ani, în Brod a./S. și în 11 Aug. a fost înmormântat tot acolo.

— † **Dr. Alexandru Chereșteșiu**, avocat, după lungi suferințe, împărtășit cu s. taine ale muribuzilor, a lucrat din viață Vineri în 30 Aug. 1918. la orele 3 din noapte, în anul al 66 al etății și 39 al fericitei sale căsătorii.

Rămășițele pământești ale defunctului s'au așezat spre odihnă vecinică Duminică în 1 Sept. 1918. la orele 2 d. a. în cimiterul gr.-cat. din Dej.

— † **Ionel Nicolăscu**, a repausat după grele suferințe Vineri la 30 Aug. 1918. la 6 ore dim. în etate de 6 ani.

A fost înmormântat în cimiterul bisericii gr.-cat. din Tuștea, Sâmbătă în 31 Aug. la 4 ore d. a.

Odihnească în pace!

Bibliografie.

A apărut:

„**Octoiul mic**“
pe opt glasuri.

Ediția 5-a

revăzută după originalul grecesc.

1 ex. legat costă 6 cor. + 60 fil. porto. Legat împreună cu Pentecostarul mic, costă 10 cor. 50 fil.

De vânzare la: **Librăria Seminarială, Blaj—Balázsfalva.**

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Ioan Suciu.

Aviz!

Prețuri noi pentru Cinema.

Urcarea mare a materialului brut pentru pregătirea filmurilor, precum și scumpirea lucrului — și de aci scumpirea pentru împrumutarea filmurilor, au silit, în sezonul trecut, întreprinderile de cinema să-și urce în mai multe rânduri prețurile de intrare la reprezentățiuni. Cu toate aceste întreprinderea noastră din loc a lucrat, în sezonul trecut cu prețuri de tot moderate — din motivul ca publicul, care pentru traiu trebuia să plătească sume oribile, să se poată cel puțin distra cu mai puține cheltueli.

Publicul din loc a putut observă grija, ce s'a dat filmurilor, ce se arătau, precum și culanței de-a prezentă filmurile cele mai bune, și jucate de personagii cu renume mondial.

Cu finea lui August întreprinderile cinematografice însă au fost surprinse neplăcut de avizul, că prețurile de împrumut s'au urcat din nou cu 100 percente. În felul acesta un program, care costă în timpuri de pace 70—80 cor., azi va costă 800—1000 cor. La aceasta să se mai adaugă scumpirea enormă a instalației.

După urcările aceste mari de prețuri, întreprinderea cinematografică din loc nevoită să urce și ea prețurile de intrare, — astfel începând cu 22 Sept. 1918. prețurile de intrare vor fi următoarele:

Loc. I.	K. 3—
» II.	» 2-50
» III.	» 2—
» IV.	» 1—